T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020 / 388
KARAR NO : 2020 / 428
KARAR TR : 13.07.2020

ÖZET : İcra dosyasına gelen evrakın icra memurunun kusuru yüzünden UYAP sistemine taranmaması sebebiyle, dava dışı İl Müdürlüğü'ne ödenmek zorunda kalınan para nedeniyle uğranılan maddi zararın tazmini istemiyle açılan ve İcra ve İflas Kanunu'nun uygulanmasına ilişkin bulunan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

-
-
-
-
-
-
-

K A R A R

Davacı : H. A.
Vekilleri : Av. M.A. F.
Davalı : Adalet Bakanlığı
Vekili : Av. F. K.

O L A Y : Davacı vekili dilekçesinde; Samsun 9. İcra Müdürlüğünün 2016/133518 esas sayılı dosyasında, müvekkiline olan borcu nedeniyle, borçlu/dava dışı V.B. aleyhine, icra takibi başlatıldığını, ödeme emrine itiraz edilmeksizin icra takibinin kesinleştiğini; borçlunun, dava dışı Sinop Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğünden olan alacağının, müvekkiline olan borcunun ödenmesi amacıyla, 08.11.2016 tarihinde, birinci haciz ihbarnamesi gönderildiğini, 20.11.2016 günü tebliğ edildiğini; İl Müdürlüğünün, borçlunun İl Müdürlüğünde alacağının olmadığını belirtir 56418236-243-99/5767 sayılı ve 14.11.2016 günlü yazısı ile, müvekkiline olan borcunun ödenmesi amacıyla gönderilen birinci haciz ihbarnamesine itiraz edildiğini ancak Samsun 9. İcra Müdürlüğü görevlilerinin, dava dışı İl Müdürlüğünün anılan yazısı ile, birinci haciz ihbarnamesine yönelik itirazının, UYAP sistemine taramadıkları ve itiraz olarak kaydetmedikleri gibi kendilerine de tebliğ etmedikleri için öğrenme imkanlarının olmadığını; İcra Müdürlüğü görevlilerinin görevlerini ihmal etmeleri sonucunda, 08.11.2016 tarihinde gönderilen birinci haciz ihbarnamesine itiraz edilmediği gerekçesiyle, ikinci ve üçüncü haciz ihbarnamelerinin gönderildiğini usulüne uygun olarak tebliğ edildiğini; bunun üzerine, dava dışı İl Müdürlüğü vekili tarafından, müvekkiline yönelik menfi tespit davası açıldığını; Sinop 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2017/78 esas-2017/345 karar sayılı ve 03/07/2017 günlü ilamı ile, davanın kabulüne karar verdiğini; istinaf yoluna başvurulması üzerine Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi'nin 2017/3043 esas-2018/971 karar sayılı ve 26/04/2018 günlü ilamı ile, (…)Davacının istinaf başvurusunun; 6100 sayılı HMK.nun 353/1-b-2 maddesi uyarınca KISMEN REDDİ KISMEN KABULÜ ile, Sinop 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 03/07/2017 tarih, 2017/78 E.- 2017/345 K. sayılı kararının KALDIRILMASINA, yerine aşağıdaki hükmün oluşturulmasına,

"I-)Davanın KABULÜ ile, Davacının; Samsun 9. İcra Müdürlüğü 2016/133518 e. sayılı dosyası borçlusu V.B.'e ve Samsun 9. İcra Müdürlüğü 2016/133518 e. sayılı dosyası kapsamında düzenlenen ve davacıya tebliğ edilen üçüncü haciz ihbarnamesinde belirtilen 72.542.99-TL miktarında davalıya borcunun bulunmadığının TESPİTİNE,

2-) Davacının kötü niyet tazminatı talebinin REDDİNE,

(…)

5-)Davacı, davada kendisini vekil ile temsil ettirmiş olduğundan, hüküm tarihinde yürürlükte bulunan avukatlık asgari ücret tarifesi uyarınca, tespit ve takdir olunan 8.330.00 TL. nisbi vekalet ücretinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine,..." şeklindeki ilamı ile kararın kesinleştiğini; Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi'nin bu kararının gerekçesinden de anlaşılacağı üzere; söz konusu dosyada davacı konumunda olan dava dışı Sinop Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğümün kendisine gönderilen birinci haciz ihbarnamesine süresinde itiraz ettiği ve böylelikle söz konusu dosyada davacı konumunda olan dava dışı İl Müdürlüğümün ilk iki haciz ihbarnamesine suskun kalmadığı ve davanın açılmasına sebebiyet vermediği, mahkemenin söz konusu dosyada davacı konumunda olan İl Müdürlüğünün ilk iki haciz ihbarnamesine suskun kalarak davanın açılmasına sebebiyet verdiği yönündeki tespitinin dosya kapsamına uygun düşmediği gerekçesine dayanmış olduğunu; dolayısıyla, Samsun 9. İcra Müdürlüğü görevlilerinin ağır görev ihmallerinin sonucunda, müvekkilinin, 8.330,00 TL. nisbi vekalet ücreti ve 44-TL yargılama giderinden sorumlu olmak durumunda

kaldığını; kaldı ki, davacı konumunda olan dava dışı İl Müdürlüğü vekilinin, söz konusu ilamı icraya koyması halinde, zarar miktarının daha da artabileceğini; 2004 Sayılı İİK'nun 5. maddesine göre; icra ve iflas müdürleri ile yardımcılarının ve icra-iflas dairesi katip, mübaşir ve hizmetlilerinin kusurlu hareketleri ile -takibin taraflarına ve üçüncü kişilere- vermiş oldukları zarardan dolayı devletin hukuki sorumluluğunun düzenlendiğini; bu kişilerin görevlerini verine getirirken, kusurları ile -takibin taraflarına ve üçüncü kişilere - verdikleri zarardan Devletin (Adalet Bakanlığı), birinci derecede sorumlu olduğunu; İİK.nun 5.maddesine göre, tazminat davasının doğrudan doğruya Adalet Bakanlığı aleyhine açılacağını, Bakanlığın, icra müdürünün (ve diğer icra ve iflas dairesi görevlilerinin) kusuruyla doğan zararı mahkeme kararı ile ilgiliye ödedikten sonra, zararın meydana gelmesinde kusuru bulunan ilgililere rücu edebileceğini, bu tazminat davasına adliye mahkemelerinde bakılacağını ifade ederek; fazlaya dair haklarının saklı kalması kaydıyla; şimdilik 100-TL'nin Sinop 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2017/78 esas-2017/345 karar sayılı ve 03/07/2017 günlü ilamının Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi'nin 2017/3043 esas-2018/971 karar sayılı ve 26/04/2018 günlü ilamı ile kesinleştiği tarih olan 26/04/2018 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tahsiline karar verilmesi istemiyle 30.5.2018 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

SAMSUN 4.ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 28.2.2019 gün ve E:2018/266, K:2019/81 sayı ile, "(…)Dava, davalının hizmet kusuruna dayalı olarak açılmış tazminat davasıdır.

Dosya içerisinde mevcut taraf beyanları, tüm bilgi ve belgeler bir bütün olarak değerlendirildiğinde; dava dışı V.B.'in müdürlükten alacağının olmadığını belirtir yazı ile davacı Halit Anayurt'a olan borcunun ödenmesi amacıyla gönderilen birinci haciz ihbarnamesine itiraz edildiği halde dilekçenin Uyap'a taranmadığını, bu nedenle Sinop 1. Asliye Hukuk Mahkemesine menfi tespit davası açılması nedeniyle icra memurunun kusurlu işlemi yüzünden uğranılan maddi zararın tazminin talep edildiği, kamu görevi yapan icra memurları takip eden kurum olan davalıya bu davanın yöneltildiği, davalının kamu tüzel kişisi olup kamu hizmeti görmekle yükümlü bulunduğu, kamu tüzel kişilerin görevlerini gereği gibi yapmamaları sonucu oluşan zararların hizmet kusurundan kaynaklanan zararlar olup hizmet kusurundan dolayı kamu kurumu aleyhine idari yargı yolunda tam yargı davası açılması gerektiği, yargı yolunun dava şartı olduğu, dava şartının mahkememizce her aşamada göz önüne alınması gerektiği anlaşıldığından davacının davasının dava şartı yokluğundan dolayı usulden reddine dair aşağıdaki gibi hüküm kurulması gerekmiştir.

HÜKÜM:Gerekçesi Yukarıda Açıklandığı Üzere;

1-Davacının davasının işbu davaya bakmakta İdare Mahkemesi görevli olduğundan dava şartı yokluğundan REDDİNE(…)" karar vermiş; istinaf yoluna başvurulması üzerine Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 5. Hukuk Dairesince, 9.1.2020 gün ve E:2019/1917, K:2020/61 sayı ile, istinaf dilekçesinin esastan reddine kesin olmak üzere karar vermiş ve görevsizlik kararı kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez, fazlaya dair hakları ve ek dava açma haklarının saklı kalması kaydıyla; icra memurunun kusurlu işlemi yüzünden uğranılan zarara karşılık şimdilik 8454,80-TL maddi tazminatın ödenmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

SAMSUN 1. İDARE MAHKEMESİ: 4.5.2020 tarih ve E:2020/388 sayı ile, "(…)2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun, "İcra Daireleri" başlıklı 1.maddesinde; "her asliye mahkemesinin yargı çevresinde yeteri kadar icra dairesi bulunacağı; her icra dairesinde Adalet Bakanlığı tarafından atanacak bir icra müdürü, yeteri kadar icra müdür yardımcısı, icra katibi ile adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonları tarafından görevlendirilecek mübaşir ve hizmetli bulunacağı; icra müdürü, icra müdür yardımcısı veya icra katibinin herhangi bir nedenden dolayı yokluğu halinde görev ve yetkilerinin, adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonu tarafından görevlendirilecek yazı işleri müdürü veya zabıt katibi tarafından yerine getirileceği; Adalet Bakanlığının, icra dairelerini bir arada bulundurmaya ve aynı icra mahkemesine bağlamaya yetkili olduğu" hususlarına yer verilmiştir.

"Sorumluluk" başlıklı, 5.maddesinde de; "İcra ve İflas Dairesi görevlilerinin kusurlarından doğan tazminat davaları, ancak idare aleyhine açılabilir. Devletin, zararın meydana gelmesinde kusuru bulunan görevlilere rücu hakkı saklıdır. Bu davalara adliye mahkemelerinde bakılır" hükmü düzenlenmiştir.

(…)

Olayda davacı tarafından, icra dairesi görevlilerinin kusuruna dayanılarak icra dosyasına gelen evrakın UYAP sistemine taranmamasından kaynaklı zarara uğratıldığından bahisle tazminat talep edilmiştir.

Bu duruma göre, İcra ve İflas Kanunu'nun uygulanmasına ilişkin olarak icra dairesi görevlilerinin işlemlerinden doğduğu öne sürülen zararın tazmini istemiyle açılan davanın anılan Yasa hükmü uyarınca adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle adli yargının görev alanına giren davanın 2577 sayılı Yasanın 14/3-a ve 15/1-a maddeleri uyarınca görev yönünden reddi gerektiğinden, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 19. maddesi uyarınca önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası (Samsun 4. Asliye Hukuk Mahkemesinden temin edildikten sonra) ile birlikte dava dosyalarının, görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesi'nce karar verilinceye kadar ertelenmesine…"karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 13.07.2020 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli

olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, icra dosyasına gelen evrakın icra memurunun kusuru yüzünden UYAP sistemine taranmaması sebebiyle, dava dışı Sinop Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü'ne ödenmek zorunda kalınan para nedeniyle uğranılan maddi zararın tazmini istemiyle açılmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacının, borçlusu olan V.B'ye yönelik Samsun 9. İcra Müdürlüğü'nün E:2016/133518 esasına kayıtlı dosya ile başlattığı icra takibinin, itiraz edilmeden kesinleştiği, kesinleşen takibe istinaden, V.B'nin alacaklı olduğu Sinop Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü'ne 1. haciz ihbarnamesi gönderildiği, gönderilen haciz ihbarnamesine kurum tarafından itiraz edildiği ancak icra müdürlüğünce itiraz evrakının UYAP sistemi üzerinden dosyaya taranmadığı, UYAP sistemi üzerinden bakıldığında dosyaya itiraz edilmediğinin görülmesi üzerine sırasıyla 2. ve 3. haciz ihbarnamelerinin Sinop Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü'ne gönderildiği, 3. Haciz ihbarnamesinin tebliğ edilmesiyle Sinop Gıda Tarım ve Hayvancılık İ1 Müdürlüğü tarafından davacı aleyhine menfi tespit davası açıldığı, Sinop 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 03.07.2017 tarih ve E:2017/78, K:2017/345 sayılı kararıyla davanın kabulüne ve yargılama giderlerinin davacı Sinop Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü üzerinde bırakılmasına karar verildiği; kararın istinaf edilmesi üzerine, Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi'nce yapılan istinaf incelemesinde (26.04.2018 tarih ve E:2017/3043, K:2018/971), ilk mahkeme kararının yargılama giderleri ve vekalet ücretine ilişkin kısımlarının kaldırılarak; 44,00 TL tebligat gideri ve 8.330,00 TL nisbi vekalet ücretinin davacı tarafından Sinop Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğüne ödenmesine hükmedildiği, anılan kararın kesinleştiği; davacı tarafından Sinop Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğüne, 8.454,80 TL yargılama gideri ve vekalet ücreti ödemek zorunda kaldıkları, bu sebeple icra dosyasına gelen evrakın UYAP sistemine taranmaması sebebiyle Sinop Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğüne ödenmek zorunda kalınan bu miktarın tazmini amacıyla; adli yargı yerinde fazlaya dair haklarının saklı kalması kaydıyla; şimdilik 100-TL'nin Sinop 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2017/78 esas-2017/345 karar sayılı ve 03/07/2017 günlü ilamının Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi'nin 2017/3043 esas-2018/971 karar sayılı ve 26/04/2018 günlü ilamı ile kesinleştiği tarih olan 26/04/2018 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tahsiline karar verilmesi istemiyle; İdari yargı yerinde ise fazlaya dair hakları ve ek dava açma haklarının saklı kalması kaydıyla, icra memurunun kusurlu işlemi yüzünden uğranılan zarara karşılık şimdilik 8454,80-TL maddi tazminatın ödenmesi istemiyle dava açıldığı anlaşılmıştır.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 1.maddesinde; her asliye mahkemesinin yargı çevresinde yeteri kadar icra dairesi bulunacağı; her icra dairesinde Adalet Bakanlığı tarafından atanacak bir icra müdürü, yeteri kadar icra müdür yardımcısı, icra katibi ile adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonları tarafından görevlendirilecek mübaşir ve hizmetli bulunacağı; icra müdürü, icra müdür yardımcısı veya icra katibinin herhangi bir nedenden dolayı yokluğu halinde görev ve yetkilerinin, adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonu tarafından görevlendirilecek yazı işleri müdürü veya zabıt katibi tarafından yerine getirileceği; Adalet Bakanlığının, icra dairelerini bir arada bulundurmaya ve aynı icra mahkemesine bağlamaya yetkili olduğu hususlarına yer verilmiş; aynı Kanunun, "Sorumluluk" başlıklı 5. maddesinde ise, "(Değişik: 6/6/1985 - 3222/1 md.) İcra ve İflas Dairesi görevlilerinin kusurlarından doğan tazminat davaları, ancak idare aleyhine açılabilir. Devletin, zararın meydana gelmesinde kusuru bulunan görevlilere rücu hakkı saklıdır. Bu davalara adliye mahkemelerinde bakılır." hükmü yer almıştır.

Olayda davacı vekili tarafından; İcra Müdürlüğü personelinin, icra dosyasına gelen evrakı UYAP sistemine taramamasından kaynaklanan işlem veya eylemi sebebiyle zarara uğranıldığı iddia edilerek, uğranılan maddi zararın tazmini istemiyle idare aleyhine dava açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu duruma göre, İcra ve İflas Kanunu'nun uygulanmasına ilişkin olarak, icra dairesi görevlilerinin işlemlerinden doğduğu öne sürülen zararın tazmini istemiyle açılan davanın, anılan Yasa hükmü uyarınca adli yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, Samsun 1. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Samsun 4.Asliye Hukuk Mahkemesinin, 28.2.2019 gün ve E:2018/266, K:2019/81 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekmiştir.

S O N U Ç: Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Samsun 1. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Samsun 4.Asliye Hukuk Mahkemesinin, 28.2.2019 gün ve E:2018/266, K:2019/81 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 13.07.2020 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Hicabi DURSUN	Üye Şükrü BOZER	Üye Mehmet AKSU	Üye Birol SONER
	Üye Aydemir TUNÇ	Üye Nurdane TOPUZ	Üye Ahmet ARSLAN